

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 284/2017-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosti súdneho exekútora [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 2478/4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd uzneseniami Okresného súdu Bratislava V č. k. 1 SprV 127/2016-3 zo 16. marca 2017 a č. k. 1 SprV 64/2016-3 zo 4. apríla 2017 (Rvp 799/2017), č. k. 1 SprV 164/2016-3 zo 16. marca 2017 (Rvp 801/2017) a č. k. 1 SprV 155/2016-5 z 31. marca 2017 (Rvp 839/2017) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti súdneho exekútora [REDACTED], vedené pod sp. zn. Rvp 799/2017, sp. zn. Rvp 801/2017 a sp. zn. Rvp 839/2017 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedné pod sp. zn. Rvp 799/2017.

2. Sťažnosti súdneho exekútora [REDACTED], vedené pod sp. zn. Rvp 799/2017 o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 5. mája 2017 a 10. mája 2017 doručené sťažnosti súdneho exekútora [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd uzneseniami Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 SprV 127/2016-3 zo 16. marca 2017 a č. k. 1 SprV 64/2016-3 zo 4. apríla 2017 (Rvp 799/2017), č. k. 1 SprV 164/2016-3 zo 16. marca 2017 (Rvp 801/2017) a č. k. 1 SprV 155/2016-5 zo 31. marca 2017 (Rvp 839/2017) (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Ústavný súd s prihliadnutím na obsah sťažností pôvodne vedených pod sp. zn. Rvp 799/2017 a sp. zn. Rvp 838/2017 uznesením sp. zn. I. ÚS 279/2017 z 24. mája 2017 spojil konanie pôvodne vedené pod sp. zn. Rvp 838/2017 (vo veci ústavného prieskumu uznesenia okresného súdu č. k. 1 SprV 64/2016-3 zo 4. apríla 2017, pozn.) pod sp. zn. Rvp 799/2017 z dôvodu, že išlo o toho istého, t. j. totožného sťažovateľa, ktorý namietal porušenie totožných práv, jeho sťažnosti obsahovali identickú argumentáciu a smerovali proti totožnému okresnému súdu.

2. Všetky sťažnosti (bod 1) sú tak pridelené JUDr. Petrovi Brňákovi ako sudcovi spravodajcovi, ktorý je podľa aktuálneho rozvrhu práce členom I. senátu ústavného súdu, pričom z ich obsahu (vrátane ich príloh, pozn.) vyplýva, že okresný súd napadnutými uzneseniami uložil sťažovateľovi ako súdnemu exekútorovi povinnosť úhrady súdneho poplatku za spravovanie hromadných podaní (žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a dodatkov), a to v sume 22 eur (Rvp 799/2017), 15 eur (Rvp 799/2017), 14 eur (Rvp 801/2017) a 25 eur (Rvp 839/2017).

3. Podľa sťažovateľa okresný súd napadnutými uzneseniami porušil ním označené ústavné práva, keďže svoje rozhodnutia formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácie práva a osobitne aplikácie protiústavnej úpravy bez toho, aby vyvolal konanie na potvrdenie domnienky o ústavnosti, ktorá je však vyvrátiteľná rozhodnutím o abstraktnej kontrole ústavnosti. Podľa sťažovateľa povinnosť úhrady poplatku za úkony súdu tak, ako bola stanovená okresným súdom v napadnutých uzneseniach, nemožno sťažovateľovi uložiť. Podľa sťažovateľa súdnemu exekútorovi nie je možné uložiť súdny poplatok za spracovanie hromadného podania, pretože nie je uvedený ako poplatník v zmysle zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Podľa názoru sťažovateľa v exekučnom konaní platí súdny poplatok iba oprávnený a nikto iný. Sťažovateľ dôvodí, že exekútor v prípade podania žiadosti o vydanie poverenia sleduje len záujmy oprávneného.

4. Sťažovateľ s ohľadom na uvedené navrhol vydať nález, ktorým ústavný súd vysloví, že okresný súd napadnutými uzneseniami porušil sťažovateľom označené ústavné práva, zruší napadnuté uznesenia okresného súdu a prikáže okresnému súdu uhradiť sťažovateľovi trovy konania.

II.A

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.B

K spoločnému prerokovaniu vecí

7. Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerané ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) alebo Trestného poriadku.

8. Podľa § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

9. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

10. Z obsahu sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 799/2017, sp. zn. Rvp 801/2017 a sp. zn. Rvp 839/2017 vyplýva, že ide o toho istého, t. j. totožného sťažovateľa, ktorý namieta porušenie totožných práv, jeho sťažnosti obsahujú identickú argumentáciu a smerujú proti totožnému okresnému súdu. Z argumentácie obsiahnutej v sťažnostiach vedených pod sp. zn. Rvp 799/2017, sp. zn. Rvp 801/2017 a sp. zn. Rvp 839/2017 je zrejmé, že vo všetkých troch prípadoch sú predmetom preskúmania rozhodnutia okresného súdu, ktorými okresný súd uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za spracovanie hromadného podania a rámci ktorých je potrebné posúdiť rovnaké skutkové okolnosti a ústavnoprávne otázky.

11. Ústavný súd vzhľadom na to, že sťažnosti spolu mimoriadne úzko právne a skutkovo súvisia a sú obsahovo totožné, v záujme hospodárnosti konania podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP rozhodol, že veci vedené pod sp. zn. Rvp 799/2017, sp. zn. Rvp 801/2017 a sp. zn. Rvp 839/2017 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 799/2017 (bod 1 výroku uznesenia).

III.

12. Bez potreby citácie odôvodnenia napadnutých uznesení alebo uvádzania doktrinálnych záverov k označeným ústavným právam sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že sťažnosti je potrebné odmietnuť pri ich predbežnom prerokovaní, a to z týchto dôvodov:

13. Ústavný súd už v minulosti opakovane pri sťažnostiach sťažovateľa, ktorými sa obracal na ústavný súd, judikoval, že súdny exekútor má pri výkone exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa. Tento status mu priznáva Exekučný poriadok, ktorý v ustanovení § 2 ods. 1 ustanovuje, že exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov. Podľa ustanovenia § 5 Exekučného poriadku má exekútor pri výkone exekučnej činnosti, vykonávanie ktorej je výkonom verejnej moci, postavenie verejného činiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právnou úpravou v Exekučnom poriadku preniesol štát časť výkonu svojej moci – špecificky moci súdnej, ktorej súčasťou je aj konanie vykonávacie – na súdnych exekútorov. Nimi sú síce fyzické

osoby, avšak táto skutočnosť má význam len právne technicky či organizačne inštitucionálny. Z hľadiska funkcionálneho vykonávajú tieto osoby štátnu moc, resp. moc súdnu. Preto ak súdny exekútor vykonáva funkcie, ktoré by inak bol povinný vykonávať štát, resp. súd, je pri výkone zverenej štátnej moci povinný rešpektovať a dbať na základné práva tých osôb, vo vzťahu ku ktorým prenesenú štátnu moc vykonáva; rovnako tak pre tieto osoby musí platiť rovnaký štandard ochrany ich základných práv ako v konaní pred súdmi (rovnaké závery vo veciach sťažovateľa porovnaj v II. ÚS 314/2012, II. ÚS 402/2012, II. ÚS 33/2014, II. ÚS 34/2014, II. ÚS 241/2014, I. ÚS 478/2011, III. ÚS 151/2012, III. ÚS 211/2012, III. ÚS 363/2012).

14.1 Podľa § 35 ods. 1 Exekučného poriadku (účinného od 1. apríla 2017) do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania oprávnený. Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie sú účastníkmi konania oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekútora, účastníkom konania je aj exekútor.

Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku (účinného do 31. marca 2017) účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

14.2 Z citovaných definícií účastníkov exekučného konania (bod 15.1) vyplýva, že súdny exekútor je účastníkom konania len vtedy, ak exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie.

14.3 Z uvedeného vyplýva, že súdny exekútor nemá aktívnu legitimáciu na podanie sťažnosti ústavnému súdu proti rozhodnutiu, ktorým exekučný súd rozhodol v rámci rozhodovania o vydaní poverenia na vykonania exekúcie o uložení povinnosti uhradiť súdny poplatok za spracovanie hromadných podaní podaných súdnym exekútorom. V takomto prípade súdny exekútor ako súčasť súdnej moci nie je nositeľom žiadnych základných práv, a to ani v záujme ochrany účastníka exekučného konania (oprávneného).

14.4 Pri predbežnom prerokovaní sťažností ústavný súd nepochybne zistil, že sťažovateľ nemal v namietaných konaniach pred okresným súdom, výsledkom ktorých sú napadnuté uznesenia, postavenie účastníka konania, a teda nie je oprávnenou osobou na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

14.5 Keďže porušenie označených práv v napadnutých uzneseniach pred ústavným súdom namietala osoba odlišná od účastníka týchto súdnych konaní, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podané zjavne neoprávnenou osobou.

15. Nad rámec veci ústavný súd dodáva, že vzhľadom na hodnotu sporov pred okresným súdom (spolu 76 eur, pozri bod 2) ide o prípad posudzovaný ako tzv. bagateľná vec, kde vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadov už samotný predmet sporov v predmetných konaniach zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu (porov. najmä IV. ÚS 358/08, ako aj IV. ÚS 340/2014, III. ÚS 529/2014, II. ÚS 468/2015, II. ÚS 357/2015) dôvod na odmietnutie sťažností pri ich predbežnom prerokovaní z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

16.1 Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vo veciach bagateľných prichádza totiž do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne (porov. IV. ÚS 358/08), resp. v prípadoch, ak pôjde o intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1996/13, bod 27).

16.2 Takéto vybočenie zo štandardov riadneho súdneho konania, resp. intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd ústavný súd navyše v napadnutých uzneseniach vzhľadom na predmet rozhodovania okresného súdu (súdny poplatok za spracovanie hromadných podaní) nenašiel.

16.3 Uvedená hodnota sporov pred všeobecnými súdmi, ako aj predmet sporov pred okresným súdom tak signalizujú zjavnú neopodstatnenosť sťažností z dôvodu bagatelnosti vecí. Sťažnosti sťažovateľa je tak potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2017